

SILHOUETTE

XEWQA... U PJAN

Ta' G. Z. A.

NIXTIEQ nikteb storja hekk sabiha li ggennen lil kulhadd bi gmielha, imma jahasra ghalija, la naf nohloq suggett li jolqot il-mohh jew il-qalb u lanqas m'ghandi l-hila nirqem l-istorja li nixtieq nikteb (jekk qatt jirnexxili) bil-kliem li jkun jixirqulha. Nahseb li hawn bosta li jhossu u jixtiequ bhali u li hafna drabi jaqdbu l-pinna f'idejhom u jqiegħdu l-karta quddiemhom, imma jibqghu ma jagħmlu xejn hlief forsi jharbxu xi zewg kelmiet 'l hawn u 'l hinn, li la jkun fihom sens u lanqas sugu.

Lil dawn it-talin, kittieba bix-xewqa jekk mhux bil-fatti, irrid inghidilhom biex ma jaqtghux qalbhom. J'Alla jibqghu jippruvaw; darba għad tista' toħroġ mill-pinna tagħhom xi haġa li ma jkunx jistennew, imma li tingħogob u tinqara b'għożża mill-pubbliku (sahansitra jekk għas-sbuħija tagħha ma jkollhiex x'taqsam ma' dik l-istorja li jien irrid nikteb, imma li għadni ma ktibtix!) Mill-banda l-oħra, hadd m'ghandu jahseb li billi jpoġġi fuq skrivanija u jwaħħal f'rasu li jrid johloq xi biċċa letteratura b'daqshekk biss ikun hejja ruħu biżżejjed biex jagħti lid-dinja kitba li tibqa' tgħix snin wara li l-awtur tagħha jkun miet.

Kull xorta ta' kitba letterarja hi r-rizultat ta' hafna xogħol iebes, thejjija siekta u sabar twil. Sahansitra l-aktar storja sempliċi titlob hafna hsieb. L-ewwelnett l-awtur jagħżel is-suggett u mbagħad jinseg u jfassal l-istorja; jifli bir-reqqa kull biċċa minnha biex jara jekk kollox hux floku u f'waqtu. Aktarx inizzel fuq biċċa karta l-punti ewlenin biex zgur ma jahrablu xejn minn dak li jrid igħid u mbagħad jibda biex jikteb.

Hawn jibda twegħir ġdid. L-awtur jikteb l-ewwel ftit kliem li aktarx ma jogħgbuhx; iħassarhom b'daqqa ta' pinna u jerga' jipprova... sakemm fl-aħħar jirnexxilu jfisser bi kliem xieraq dak li jixtieq igħid u li jhoss. U hekk jibqa' sejjer, paragrafu wara l-iehor, sakemm fl-aħħar jasal fit-tmiem.

Ix-xogħol ma jintemmx hawn. L-awtur jerga' jaqra mill-ġdid dak kollu li jkun kiteb b'hafna taħbit. Xi kelma, xi frażi, xi sentenza shiha jibdew ma jogħgbuhx. Hu jħassarhom u jikteb

ohrajn minn flokhom; kultant it-tieni u t-tielet prova toghbu inqas minn ta' l-ewwel u għalhekk jaqta' li jhalli dak li jkun kiteb l-ewwel darba. U hekk jibqa' sejjer, jifli bir-reqqa u jizen kull kelma u kull sentiment. Fl-aħħar jieqaf.

Issa jibda thewdin ieħor: Min jaf jekk l-istorja tingħogobx? Min jaf jekk fissertx ruħi tajjeb? — Jibda jistaqsi lilu nnifsu l-awtur. Aktarx hu jitlob il-parir ta' xi ħabib li jkun jifhem f'dan ix-xogħol. Il-ħabib jaqra bis-sabar kollu l-istorja, jeżaminaha sewwa u jsawwar fehmtu dwarha. Dan l-imħallef jista' jmaqdar jew ifaħħar, imma dejjem jagħti xi parir. B'danakollu, hadd hlief l-awtur innifsu ma jista' jiddeċiedi x'ghandu jithalla barra, jizdied jew jinbidel. Għalhekk qalb il-kittieb tibqa' ttaqtaq — għad fadal l-editur u mhallef ieħor aktar aħrax, il-pubbliku. F'idejhom ix-xorti ta' l-istorja, u l-awtur ma jistax jagħmel haġa aħjar milli joqgħod bis-sabar jistenna l-verdett tagħhom.

Kelma ta' l-aħħar. Hadd m'ghandu jaqta' qalbu jekk l-ewwel xogħol tiegħu ma jkunx milqugh tajjeb, ukoll jekk ikun swielu hafna għaraq. Fl-istorja tal-letteratura niltaqgħu ma' kemm-il-ġrajja ta' din ix-xorta, fejn kittieb baqa' zmien twil mhux magħruf u magħżuż u li fl-aħħar kiseb isem kbir, xi drabi wara mewtu.

Dan hu l-pjan li fuqu beħsiebni nimxi biex nikteb l-istorja sabiha tiegħi u naqta' xewqti. Xi darba għad forsi jirnexxili u hekk nagħti lix-Xirka għat-Tixrid ta' l-Ilsien Malti xi novella biex ixxandarha bir-Rediffusion.

LIBSA ĠDIDA

"IL-MALTI", li l-qarrejja tagħna Issa għandhom f'idejhom, libes libsa ġdida, il-libsa moderna ta' l-istampa, imfassla u maħduma bit-tipi tal-makna li tissejjaħ "Linotype". B'dan il-mod sa jkun jirnexxilna nagħtu materjal iżjed minn qabel f'kull harġa li nagħmlu u b'hekk inkunu nistgħu wkoll naqtgħu iżjed malajr ix-xewqa ta' dawk il-kittieba li ma jhalluna qatt neqsin mill-materjal.

Izda jekk il-materjal sa jizdied u l-istampa saret aħjar, ma għandna xi ngħidu xejn, in-nefqa għoliet ukoll. Ma nahsbux, madankollu, li l-imsejbin tagħna sa jarawha bi tqila jekk, wara tant zmien li żammejna l-prezz tat-tishib baxx, il-lum sa ngħidulhom li minn dil-harġa t-tishib ta' "IL-MALTI" jkun 2s. 6d. fis-sena. Dawk li ma jkunx jogħgobhom dan il-gholi, nitolbuhom jibagħtulna lura dan il-Għadd biex inkunu nafu li ma jixtequx jibqgħu msejbin magħna. Għalhekk, dawk li jzommuh ikunu qegħdin l-fissruina li huma laqgħu d-deċiżjoni li kellna nieħdu bla ma xtaqna.

Il-Membri Akkademiċi jibqgħu jleħdu r-rivista bħal qabel.